

Ką svarbu žinoti apie vakciną nuo COVID-19?

Kodėl reikalingos vakcinos nuo COVID-19?

Vakcinos nuo COVID-19 yra vaistai, kuriais siekiama užkirsti kelią naujo koronaviruso SARS-CoV-2 sukeltoms ligoms, sukeliant imuninį organizmo atsaką.

Dabartinė COVID-19 pandemija yra pasaulinė krizė, turinti milžinišką neigiamą poveikį žmonių sveikatai, socialiniam ir ekonominiam gyvenimui.

COVID-19 gali sukelti sunkių ligų su dar nežinomomis ilgalaikėmis pasekmėmis bet kokio amžiaus žmonėms. Kai kurie ligų atvejai gali baigtis mirtimi.

Ar vakcinos apsaugos paskiepytus žmones, jei virusas mutuoja?

Paprastai virusai mutuoja (keičiasi viruso genetinė medžiaga), tačiau mutacijos nebūtinai turi įtakos vakcinos veiksmingumui nuo viruso.

Kai kurios vakcinos nuo virusinių ligų išlieka veiksmingos praėjus daugeliui metų po jų sukūrimo ir suteikia ilgalaikę apsaugą.

Kita vertus, sergant tokiomis ligomis kaip gripas, viruso padermės keičiasi taip dažnai ir tiek daug, kad vakcinos sudėtis turi būti atnaujinama kasmet, norint jog ši būtų veiksminga.

Mokslo bendruomenė ir reguliavimo institucijos stebės, ar koronavirusas Sars-CoV-2 laikui bėgant keičiasi, ir, jei taip, ar vakcinos gali apsaugoti žmones nuo infekcijos.

Kas pirmieji bus skiepijami?

Pirmiausiai skiepijami bus sveikatos priežiūros įstaigose dirbantys medikai.

Antruoju etapu vakcinos bus skiriamos palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugas teikiančių gydymo įstaigų darbuotojams ir pacientams. Minėtos grupės turėtų būti paskiepytos per pirmąjį metų ketvirtį. Vėliau, paskiepijus prioritетines grupes, vakcinuotis kviesime visuomenę.

JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS

VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

Kaip veiks skiepavimo „mechanizmas“ ir kur bus galima pasiskiepyti?

Pirmoji vakcinos siunta bus paskirstyta į Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio ligonines.

Antrajam vakcinacijos etapui pasitelkiamos savivaldybės. Savivaldybių administracijų direktoriai paskyrė koordinatorių – savivaldybės gydytoją ar kitą administracijos darbuotoją, kuris koordinuos vakcinacijos procesą konkrečioje savivaldybėje bei prioritetinių grupių paskiepimą organizuosiančias asmens sveikatos priežiūros įstaigas.

Paskirti koordinatoriai organizuos skiepimą nuo koronaviruso jų savivaldybių teritorijoje esančiose gydymo įstaigose. Kad užtikrintume sklandų gyventojų skiepimą – SAM ekspertai glaudžiai bendradarbiaus su koordinatoriais. Norint apsaugoti visuomenės sveikatą, ypač sveikatos priežiūros specialistus bei pažeidžiamas grupes, tokias kaip pagyvenę žmonės ar sergantieji lėtinėmis ligomis, reikia saugių ir veiksmingų vakcinų nuo COVID-19.

Ar vakcina ir vakcinacijos paslauga bus mokama?

Tiek pati vakcina, tiek pati skiepavimo paslauga bus nemokama.

Koks yra vakcinos šalutinis poveikis?

Abiejų iki šiol sukurtų iRNR vakcinų šalutinius poveikius sukelia imuninės sistemos atsakas. Kuo stipresnis imuninis atsakas, tuo dažnesnis šalutinis poveikis. Dažniausi iRNR vakcinos šalutiniai poveikiai yra šie: nuovargis, galvos skausmas, raumenų skausmas, skausmas ir patinimas injekcijos vietoje, sąnarių skausmas, karščiavimas, drebulys.

Šalutinis poveikis dažniausiai atsiranda per pirmąsias dvi ar tris dienas nuo skiepo, tačiau gali atsirasti ir praėjus savaitei nuo jo. Šalutinis poveikis dažniausiai jaučiamas po antrosios vakcinos dozės ir dažniau pasireiškia jaunesniems žmonėms. Nors dauguma žmonių nepatirs reikšmingų šalutinių poveikių, rekomenduojama taip susiplanuoti skiepimąsi, kad kitą dieną sunegalavus dėl vakcinos šalutinio poveikio nepraleistumėte darbo dienos.

Ar galima skiepyti žmogų, kuris šiuo metu serga COVID-19?

Žmonės, kurie šiuo metu serga COVID-19, turėtų palaukti, kol pasveiks ir baigs izoliaciją. Jei pacientui buvo taikoma antikūnų terapija, skiepytis rekomenduojama po 3 mėnesių.

Ar COVID-19 vakcinose yra gyvo viruso?

Nei vienoje iš ankstyvųjų COVID-19 vakcinų nėra gyvo susilpninto viruso (tokių vakcinų pavyzdžiai — tymų, kiaulytės, raudonukės ar vėjaraupių vakcinos).

Kiek COVID-19 vakcinų dozių prireiks efektyviam imunitetui įgyti?

Efektyviam imunitetui įgyti reikalingos dvi mRNA vakcinų dozės. Pfizer-BioNTech vakcinai antra dozė skiriama praėjus 21-dienai po pirmosios. Moderna vakcinai — 28-dienams nuo pirmosios dozės. Keisti tarpusavyje šių vakcinų nepatartina, todėl kai grįžtate antram skiepui, svarbu žinoti, kuri vakcina Jums buvo skirta pirmą kartą.

Ar skiepytis nuo COVID-19 reikės kasmet?

Kadangi pirmi tiriamieji buvo paskiepyti 2020 m. liepos pabaigoje, o pirmosios COVID-19 vakcinų patvirtintos 2020 m. gruodžio mėnesį, kol kas turime pacientų duomenis tik apie kelis pirmus mėnesius po vakcinacijos. Kaip ilgai išliks imunitetas, pasiskiepijus nuo COVID-19, aiškiau bus tik po vienerių ar dvejų metų. Klinikinių tyrimų dalyviai bus sekami toliau, todėl ilgainiui apie įgytą imunitetą sužinosime daugiau. Taip pat sužinosime, ar reikės papildomo vakcinavimo ir kokiam laikui praėjus nuo pirmosios dozės jis turės būti atliekamas.

Pagal „Korona STOP“ rekomendacijas parengė:

**JURBARKO RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Lauko g. 17, Jurbarkas

tel. (8 447) 51 661

el.p. info@jurbarkovsb.lt

www.jurbarkovsb.lt

<https://www.facebook.com/www.jurbarkovsb.lt/>